

UDRUGA KAO SUDIONIK LOKALNE ZAJEDNICE U PREVLADAVANJU DRUŠTVENIH PROBLEMA - KLUB LIJEČENIH ALKOHOLIČARA "KAŠINA -CENTAR"

Snježana Maloić

Klub liječenih alkoholičara «Kašina-Centar»

Sažetak

U odnosu na prijeratno razdoblje, broj klubova liječenih alkoholičara na području RH višestruko se smanjio – broj alkoholičara nije i u stalnom je porastu. U aktualnom društvenom kontekstu - obilježenom mnogim gospodarskim i socijalnim problemima - stvaraju se postupno potencijalni uvjeti za obnovu mreže klubova liječenih alkoholičara. U ovom radu ilustrativno se prikazuje rad Kluba liječenih alkoholičara «Kašina-Centar», male udruge građana - liječenih alkoholičara, koja egzistira zahvaljujući lokalnoj građanskoj (civilnoj) inicijativi, potpori i pomoći stručnjaka (dipl. defektologa-socijalnog pedagoga, apsolventa socijalnog rada) i financijskoj podršci regionalne društvene zajednice i donatora. Jedan je od ciljeva ovog rada ujedno i «podsjetiti» stručnu javnost na prisutan problem alkoholizma u društvu, te eventualno zainteresirati pojedine stručnjake (i studente) za angažman u okviru klubova liječenih alkoholičara, ili za osnivanje istih u lokalnim/regionalnim zajednicama, gdje potreba postoji, a klubova nema, ili ih nema dovoljno.

Ključne riječi: alkoholizam, klub liječenih alkoholičara, udruga, lokalna zajednica, civilno društvo

1. UVOD

U odnosu na prijeratno razdoblje u kojem su se ranije osnivali i radili klubovi liječenih alkoholičara, danas se to čini u drugačijim gospodarskim, društvenim, političkim, financijskim, pravnim i kulturnim okvirima, koji podrazumijevaju drugačiji model osnivanja klubova, drugačije strategije suradnje sa društvenom zajednicom u okvirima postojećih društvenih relacija, a posebice promijenjene modele financiranja (samoosnivanje, samostalno prikupljanje materijalnih sredstava - izrada projektnih prijedloga, javljanje na natječaje, inicijativa u traženju donatora, samostalno financiranje stručnih djelatnika).

Klubovi liječenih alkoholičara u Hrvatskoj počeli su s radom 1964. godine, a najveći ih je broj bio 1985. godine – oko 550 klubova. Uslijed društvenih previranja, stranačkih promjena, gospodarske krize i predratnih događanja, postupno se smanjuje interes za klubove i kvalitetu njihovog rada. Tijekom ratnih godina mobiliziran je velik broj tadašnjih, ali i potencijalnih članova, dolazi do ogromnih razaranja i velikih migracija stanovništva. Na okupiranim

područjima rad klubova u potpunosti prestaje, a na drugim područjima broj se smanjuje ili minimalizira. Gotovo u potpunosti ukidaju se klubovi u radnim organizacijama.

Aktualno, u veljači 2007. godine u Hrvatskoj radi samo 176 klubova liječenih alkoholičara, od kojih 74 na području Grada Zagreba. Primjerice, jedan klub liječenih alkoholičara osnovan je u Varaždinu 2006. godine – do tada niz godina nije bilo nijednoga. Na području Karlovca do 1991. godine radilo je 25 klubova liječenih alkoholičara; sada postoje samo 2. Nadalje, u Osijeku radi samo 1 klub liječenih alkoholičara, a bilo ih je nekada 10. Na području cijele Vukovarsko-srijemske županije postoji samo jedan, jedini klub liječenih alkoholičara.

U Hrvatskoj brojimo 250 tisuća ovisnika o alkoholu, dok prekomjerno pije alkohol i do 800 tisuća ljudi. Od tog broja alkoholičara samo se 7500 godišnje liječi od alkoholizma (Zoričić, 2006:3). Usporedbe radi, u Hrvatskoj je 80-tih godina bilo 200 tisuća ovisnika o alkoholu, a primjerice 1980. godine liječilo se 7 750 osoba (Hudolin, 1982).

Obzirom na navedeno, može se konstatirati da je